

Opinnäytetyö (AMK)
Suuhygienistikoulutus
Kevät 2020

Eveliina Lindholm & Salla Vataja

SUUHYGIENISTIN AMMATILLISUUS

TURKU AMK
TURKU UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

Suuhygienistikoulutus

Kevät 2020 | 21 sivua, 1 liitesivu

Eveliina Lindholm & Salla Vataja

SUUHYGIENISTIN AMMATILLISUUS

Ammatillisuus eli professionalismi terveydenhuollossa kuvataan uskomusjärjestelmänä siitä, kuinka parhaiten organisoida ja tuottaa hyvää terveydenhoitoa. Suuhygienistin ammatillisuus on aiheena kohtalaisen vähän tutkittu. Kansainvälisesti kaivataan yhtenäisempää näkemystä siitä, mistä suuhygienistin ammatillisuus koostuu ja mitä valmistuvan suuhygienistin tulee osata. Euroopan Suuhygienistiliiton eli European Dental Hygienists Federationin laatima neljän domainin profiilikuvaus on ensimmäinen askel yhteisen viitekehyksen luomisessa.

Ammatillisuus toimii kolmella tasolla, joita ovat yksilöiden valinnat ja käyttäytyminen, ihmisten välinen toiminta sekä organisaatioiden toiminta. Etiikka luo perustan suuhygienistin ammatti toiminnalle. Suuhygienistin eettisiä ohjeita tulee soveltaa potilastyön lisäksi myös sosiaalisen median käytössä. Suuhygienistin ammatillisen osaamisen osa-alueita ovat terveyden edistäminen, suun terveydenhoitotyö, työn ja ympäristön turvallisuus, ja tutkimus- ja kehittämistyö sekä johtaminen.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli teoreettisen viitekehyksen pohjalta laatia artikkeliluonnos suuhygienistin ammatillisuudesta Suuhygienisti-lehteen. Tavoitteena oli edistää kansainvälisesti yhtenäistä näkemystä suuhygienistin ammatillisuudesta. Työssä haluttiin selvittää, mitä ammatillisuus on ja miten sitä on suuhygienistien keskuudessa tutkittu ja kuvattu, sekä millainen on hyvä artikkeli. Tuotoksena syntyi artikkeli, jonka kirjoittamiseen osallistuivat sekä opinnäytetyön tekijät että työtä ohjaavat opettajat. Artikkelin julkaisuajankohdaksi valikoitui syyskuu 2020.

ASIASANAT:

suuhygienisti, ammatillisuus, professionalismi, etiikka, ammatillinen osaaminen

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Degree programme in Dental Hygiene

Spring 2020 | 21 pages, 1 page in appendices

Eveliina Lindholm & Salla Vataja

PROFESSIONALISM OF A DENTAL HYGIENIST

Professionalism in health care can be described as a belief system of how to best organize and deliver good health care. Only a relatively few studies have been conducted on the subject of a dental hygienist's professionalism. There is a need for a more coherent international view on what a dental hygienist's professionalism consists of, and what a graduating dental hygienist should know. The European Dental Hygienists Federation has written a professional profile consisting of four domains, which is the first step in creating a common framework.

Professionalism functions in three levels which are personal choices and behavior, interpersonal behavior and organizations' actions. Ethics is the core of a dental hygienist's profession. Ethical principles must be followed in patient care as well as in social media. A dental hygienist's professional skills include health promotion, oral health care, occupational and environmental safety, and research and development along with leadership.

The purpose of the thesis was to write an article that would be published in the Finnish Dental Hygienist journal, based on a theoretical framework. The aim was to standardize an internationally coherent view of a dental hygienist's professionalism. Questions answered in the thesis were what professionalism is, how it has been described and studied among dental hygienists, and what makes a good article. As a result, an article was written by both students and the teachers instructing the thesis. The publication date of the article was chosen to be autumn 2020.

KEYWORDS:

dental hygienist, professionalism, ethics, professional skills

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	5
2 AMMATILLISUUS TERVEYDENHUOLLOSSA	6
2.1 Ammatillisuus hoitotyössä	7
2.2 Ammatillisuus suun terveydenhuollossa	7
2.3 Suuhygienistin ammatillisuus	8
2.3.1 EDHF ja suuhygienistin profiilikuvaus	9
2.3.2 Suuhygienistin osaaminen Opetusministeriön kuvauksen mukaan	11
2.3.3 Tutkimuksia suuhygienistin ammatillisuudesta	13
3 TOIMINNALLINEN OPINNÄYTETYÖ	15
3.1 Asiantuntija-artikkeli	15
3.2 Hyvän artikkelin piirteitä	17
4 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS, TAVOITTEET JA KYSYMYKSET	18
5 POHDINTA	19
LÄHTEET	20

LIITTEET

Liite 1. Tiedonhakutaulukko

1 JOHDANTO

Lääketieteen ja hoitotyön aloilla on paljon keskustelua ja pohdintaa siitä, mitä on hyvä asiantuntijuus, millaisten standardien tulisi ohjata ammattilaisten toimintaa sekä miten asiantuntijuutta voidaan tutkia ja kehittää. Muun muassa asiantuntijuus, ammatillinen osaaminen ja kompetenssi ovat yleisesti käytössä olevia käsitteitä. Näiden rinnalla on käytössä lähes samaa tarkoittavia termejä. Etenkin termi *professionalismi* ja sen englanninkielinen vastine *professionalism* ovat olleet käytössä jo useamman vuosikymmenen: esimerkiksi PubMedistä löytyy artikkeleja aiheesta jopa 1950-luvulta. Suomessa termin käytännöllisin vastine lienee *ammattillisuus*.

Tämän työn aiheena on suuhygienistin ammatillisuus. Aihetta pohjustetaan tarkastelemalla ammatillisuuden erilaisia määritelmiä sekä sen muotoja hoitotyössä ja suun terveydenhuollossa. Suuhygienistin ammatillisuuteen syvennytään European Dental Hygienists Federationin profiilikuvauksen, suuhygienistin eettisten ohjeiden, Opetusministeriön laatiman osaamiskuvauksen ja aiheesta tehtyjen tutkimuksien kautta. Lisäksi työssä perehdytään asiantuntija-artikkelin kirjoittamiseen ja hyvän artikkelin piirteisiin.

Työn tarkoituksena oli teoreettisen viitekehyksen pohjalta laatia artikkeliluonnos Suuhygienisti-lehteen. Tavoitteena oli edistää kansainvälisesti yhtenäistä näkemystä suuhygienistin ammatillisuudesta. Työ toteutettiin suuhygienistikoulutuksen lopputyönä, opinäytetyön korvaavana osaamisen näyttönä.

2 AMMATILLISUUS TERVEYDENHUOLLOSSA

Ammatillisuus ja professionalismismi eivät ole käsitteinä aivan yksiselitteisiä. Erilaisia määritelmiä löytyy lähes yhtä monta kuin kirjoittajia; seuraavaksi esitellään näistä muutama esimerkki. Tämän jälkeen tarkastellaan, kuinka ammatillisuutta on kuvattu hoitotyön, suun terveydenhuollon ja etenkin suuhygienistin näkökulmasta.

American Board of Medical Specialties -järjestön määritelmän (2012) mukaan lääketieteellinen professionalismismi on uskomusjärjestelmä, jonka jäsenet määrittävät yhteiset osaamisstandardit ja eettiset arvot, joita he lupaavat työssään noudattaa ja joiden toteutumiseen potilaat voivat luottaa. Wynia ym. toteavat, että professionalismismi on normatiivinen uskomusjärjestelmä siitä, kuinka parhaiten organisoida ja tuottaa hyvää terveydenhoitoa. Professionalismi ei ole vain lista toivottuja ominaisuuksia tai rakennu vain tietomäärän varaan, vaan sen voi nähdä paremminkin motivoivana voimana, jonka ansiosta ammattiryhmät kokoontuvat yhteen ja luovat toimivia tapoja täyttääkseen odotukset ja ansaitakseen potilaiden luottamuksen. (Wynia ym. 2014.)

Hieman vastaavaan tapaan termiä on kuvattu myös Suomen Hammaslääkärilehdessä: "Professionalismille olennaista on, että professio asiantuntemuksellaan määrittelee itse tehtävänsä ja eettiset periaatteensa, ja professionaalit tekevät itsenäisesti ammatinharjoittamiseensa kuuluvia päätöksiä" (Tilander 2017).

Patja ym. kuvaavat, että ammatillisuus on "sosiaalisin ja moraalisin perustein määräytyvä käyttäytymisen ja toiminnan normisto, joista osa on kirjattu säännöiksi ja laeiksi". Se on vaikeasti määriteltävä asenteiden, käyttäytymisen ja ammattitaidon yhdistelmä, joka toimii kolmella tasolla: yksilöiden valinnat ja käyttäytyminen, ihmisten välinen toiminta sekä organisaatioiden toiminta. Ammatillisuutta voi opettaa, mutta sen mittaaminen ja arvioiminen on vaikeaa. Se muokkautuu sitä mukaa, kun yhteiskunta ja arvot muuttuvat. Sen peruskiviä ovat muun muassa kohteliaisuus, ystävällisyys, ymmärrys, inhimillisyys, rehellisyys ja luotettavuus. (Patja ym. 2014.)

Edellä mainitut kuvaukset viittaavat siihen, että ammatillisuus ei ole ominaisuus, jonka voi suoraan oppia toisilta tai kirjoista. Se on paremminkin yhdistelmä arvoja, tietoja ja taitoja, jotka tulee sisäistää itse, ja jotka kehittyvät ammattilaiselle kokemuksen ja ajan myötä.

2.1 Ammatillisuus hoitotyössä

Eettisyys on tärkeässä osassa ammatillisuuden määrittelyssä. Hoitotyön ammatillisuutta voidaan siten tarkastella esimerkiksi sairaanhoitajan eettisten ohjeiden kautta. Sairaanhoitajan eettisiä ohjeita on laadittu niin kansainvälisellä kuin kansallisella tasolla. Ensimmäiset kansainväliset ohjeet julkaistiin 1953, minkä jälkeen ohjeita on tasaisin väliajoin uudistettu, viimeksi vuonna 2006. Suomessa ensimmäiset omat kansalliset eettiset ohjeet hyväksyttiin 1996. Ohjeet ilmaisevat sairaanhoitajien perustehtävän yhteiskunnassa sekä työn periaatteet, ja tukevat hoitajien eettistä päätöksentekoa. Ohjeet käsittelevät hoitajan tehtäviä ja työn tavoitteita, vuorovaikutusta potilaiden kanssa, ammattitaitoa, sekä hoitajaa työtoverina, yhteiskunnallisena vaikuttajana ja ammattikunnan jäsenenä. (Puttonen 2017.)

Sairaanhoitajan tehtäväksi on määritelty väestön terveyden edistäminen ja ylläpitäminen, sairauksien ehkäiseminen sekä kärsimyksen lievittäminen. Hoitaja auttaa yksilöitä, perheitä ja yhteisöjä erilaisissa elämäntilanteissa tukemalla ja lisäämällä heidän omia voimavarojaan, parantaen potilaiden elämänlaatua. Ammattipätevyysdirektiivin mukainen sairaanhoitajan ammatillinen osaaminen koostuu yhdeksästä alueesta: asiakaslähtöisyys, hoitotyön eettisyys ja ammatillisuus, johtaminen ja yrittäjäyys, sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristö, kliininen hoitotyö, näyttöön perustuva toiminta ja päätöksenteko, ohjaus- ja opetusosaaminen, terveyden ja toimintakyvyn edistäminen, sekä sosiaali- ja terveystalvelujen laatu ja turvallisuus. (Puttonen 2017.)

2.2 Ammatillisuus suun terveydenhuollossa

Suun terveydenhuollon alalla ammatillisuutta on tutkittu ja käsitelty jonkin verran, ensimmäiseen hammaslääkärin näkökulmasta. The Association for Dental Education in Europe, ADEE, on luonut eurooppalaisille hammaslääkäriopiskelijoille yhteisen opetuksen viitekehyksen, *The Graduating European Dentist*. Viitekehyksen domain I käsittelee professionalismia. Siinä professionalismi kuvataan sitoutumisena arvoihin, käyttäytymiseen ja suhteisiin, jotka tukevat kansalaisten luottamusta hammashoidon ammattilaisiin. Puutteet professionalismissa ovat usein syynä potilaiden tyytymättömyyteen, huoliin ja valituksiin. Ammatillisuus tulisi ottaa osaksi opetusta jo varhaisessa vaiheessa ja läpi tutkinnon. Hammaslääkärin tulee olla reflektiivinen ja kliinisesti pätevä sekä pitää tietonsa ja taitonsa ajan tasalla pyrkimällä jatkuvaan ammatilliseen kehittymiseen. Hänen

tulee suojella ja parantaa yhteisönsä suun terveyttä sekä työskennellä ylläpitääkseen kansalaisten luottamuksen ammattiin. (McLoughlin ym. 2017.)

Etiikka luo perustan ammatillisuudelle myös suun terveydenhuollossa. Valmistuvan hammaslääkärin täytyy ymmärtää terveydenhuollon eettiset periaatteet ja pystyä soveltamaan niitä kaikilla hammaslääketieteen osa-alueilla. Hammaslääkäriltä odotetaan korkeita henkilökohtaisia ja ammatillisia standardeja, vastuullisuutta sekä lakien noudattamista. (McLoughlin ym. 2017.)

Trathen ja Gallagher pohtivat, kuinka nykypäivän kuluttajakulttuuri vaikuttaa alaan. Hoidon hyödyt voivat potilaan näkökulmasta olla vain esteettisiä, ja ammattilaisen on löydettävä tasapaino potilaan vaatimusten täyttämisen ja asianmukaisen hoidon standardien ylläpitämisen välillä. Puhuttaessa professionalismista ja etiikasta hammaslääketieteessä on siis otettava huomioon liiketoiminnan ja talouden vaikutukset, etenkin yksityisellä sektorilla. (Trathen & Gallagher 2009.)

Schwartzin ja Bohayn tutkimuksessa hammaslääketieteen opiskelijat vastasivat kysymyksiin koskien heidän empatian ymmärtämystään ja potilaiden vaikutusta empatian kokemiseen. Opiskelijoille näytettiin videoita, joissa potilaat kertoivat kokemuksiaan hammashoidosta. Videoista keskusteltiin yhdessä ja lopuksi opiskelijat kirjoittivat refleктоivan esseän. Opiskelijat kokivat, että tämä innovaatio paransi opetusta ja lisäsi heidän tietoisuuttaan empatian tärkeydestä. Videot helpottivat tärkeiden asioiden muistamista ja tehostivat opiskelijoiden sitoutumista ammatillisuuteen. Toisen vuoden opiskelijat kokivat videot vaikuttavimmiksi kuin kolmannen vuoden opiskelijat. (Schwartz & Bohay 2012.)

2.3 Suuhygienistin ammatillisuus

Hammaslääkäreihin verrattuna suuhygienistin ammatillisuus on toistaiseksi kohtalaisen vähän tutkittu aihe. Tämä johtuu luultavasti osittain siitä, että suuhygienisti on ammattina hammaslääkäriä nuorempi ja sen harjoittajia löytyy vähemmän. Lisäksi suuhygienisti ei ole ammattina tunnustettu niin laajalti. Esimerkiksi kaikissa Euroopan maissa ei ole olemassa suuhygienistin ammattia tai siihen johtavaa koulutusta (IFDH 2017). Toisaalta esimerkiksi Yhdysvalloissa, Kanadassa ja Australiassa suuhygienistit ovat kehittäneet ammatillisen autonomian, jossa heillä on paljon vastuuta ja työnkuva on hyvin laaja (Nagatani ym. 2017).

Suuhygienistin ammatillisuuden tarkastelu voidaan myös aloittaa eettisistä ohjeista, jotka muodostavat perustan suuhygienistin ammattitoiminnalle. Suuhygienistin yhteiskunnallinen tehtävä on osallistua väestön terveyden ja hyvinvoinnin parantamiseen, tavoitteenaan suun terveyden edistäminen ja ylläpitäminen, sairauksien ehkäiseminen sekä toimintakyvyn tukeminen. Suuhygienistin velvoitteita potilasta kohtaan ovat:

- potilaan yksilöllisen hyvän olon edistäminen
- hyvälaatuisen ennaltaehkäisevän terveydenhoidon tuottaminen
- potilaan suun terveydentilan ja hoitovaihtoehtojen selittäminen ymmärrettävästi
- salassapitovelvollisuus
- potilaiden hoitaminen samojen periaatteiden mukaisesti, taustatekijöistä riippumatta

Suuhygienistin ammatillisia velvollisuuksia ovat:

- suuhygienistin henkilökohtainen vastuu tekemästään hoitotyöstä
- hoitotyön perustuminen tutkittuun tietoon ja hyväksi havaittuihin periaatteisiin
- työn toteuttaminen mahdollisimman korkeatasoisesti
- jatkuva ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen
- moniammatillisessa työyhteisössä aktiivisesti toimiminen toisten ammattitaitoa ja kokemusta arvostaen

Sosiaalisen median käytössä suuhygienistin tulee noudattaa samoja eettisiä ohjeita kuin muussakin työssä, julkisessa kirjoittamisessa ja tiedonhankinnassa. Sosiaalinen media mahdollistaa verkostoitumisen ja tiedottamisen, mutta siellä ei voi hoitaa potilassuhteisiin liittyviä asioita. Suuhygienistillä on lojaliteettivelvollisuus työnantajaa kohtaan; toiminta sosiaalisessa mediassa voi vaikuttaa koko ammattikunnan maineeseen. (Suomen Suuhygienistiliitto 2015.)

2.3.1 EDHF ja suuhygienistin profiilikuvaus

Euroopan Suuhygienistiliitto eli European Dental Hygienists Federation, EDHF, on järjestö, jonka perimmäisenä tarkoituksena on edistää suun terveyttä sekä vahvistaa suuhygienistin ammattia Euroopassa. Järjestö edustaa 23 kansallista suuhygienistiliittoa ja noin 38 000 suuhygienistiä ympäri Eurooppaa. Järjestöllä on viisi tavoitetta:

1. Suuhygienistin ammatin tunnustaminen kaikkialla Euroopassa ja EU-direktiiveissä.

2. Toimia yhteistyössä suuhygienistikoulutuksen, harjoittelun ja ammatillisen kehittymisen tasoilla.
3. Tuottaa yleinen koulutuksen viitekehys, joka tunnustetaan EU-direktiivein.
4. Tukea toinen toistaan ammatillisessa kehittämisessä, tieteellisesti, työmarkkinoilla, oppilaitoksissa ja terveydenhuollon ammattilaisten keskuudessa.
5. Yhteiskunnan suun terveyden vahvistaminen yhteistyössä muiden organisaatioiden kanssa. (European Dental Hygienists Federation 2019a.)

EDHF on laatinut suuhygienistin ammattia koskevan profiilikuvauksen, joka on alustava vaihe yleisen viitekehysten luomisessa. Kuvaus on päivitetty syyskuussa 2019 ja se sisältää neljä domainia eli kompetenssialuetta:

Domain I: Ammatillisuus

Domain II: Tietopohja ja informaatiolukutaito

Domain III: Potilaskeskeinen hoito

Domain IV: Suun terveys yhteiskunnassa. (EDHF 2019b.)

Tässä työssä perehdytään erityisesti ensimmäiseen domainiin, jossa ammatillisuus kuvataan sitoutumisena arvoihin, käyttäytymiseen ja suhteisiin, jotka tukevat kansalaisten luottamusta hammashoidon ammattilaisiin. Kuvaus jatkuu samanlaisena kuin *The Graduating European Dentist* -viitekehysten ensimmäisessä domainissa, joka on kuvattu edellä. Sekä hammaslääkärin että suuhygienistin domain I:n alkuun onkin käytetty samaa lähdettä, General Dental Council. Kuvaus toki sopii molempiin, onhan ammateissa eroista huolimatta myös paljon samaa.

Ammatillisuutta käsitellään domainissa I etiikan, lakien ja säädösten sekä ammatillisen käyttäytymisen pohjalta. Kuten jo mainittu, etiikka luo perustan ammatillisuudelle. Suuhygienistin tuleekin ymmärtää terveydenhuollon eettiset periaatteet ja soveltaa niitä potilastyössä. Näiden periaatteiden perustana tulee olla potilaan hyvinvointi, potilaan itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen sekä oikeudenmukaisuus. Valmistuvan suuhygienistin tulee muun muassa osata erottaa eettiset ja epäeettiset tilanteet, arvostaa ja kunnioittaa toisia ilman ennakkoluuloja sekä osoittaa ammatillisuutta myös sähköisten hoitotietojen käytössä ja digitaalisessa kommunikoinnissa. (EDHF 2018.)

Suuhygienistillä tulee olla laaja tietämys ja osaaminen säännöistä ja säädöksistä suun terveydenhoidon alaan liittyen. Hänen täytyy ymmärtää paikallisia lakeja ja ohjeita – niin

maan kuin organisaation, jossa hän työskentelee. Näiden lakien on toteuduttava käytännössä. Lisäksi suuhygienistin täytyy soveltaa potilaan suostumukseen liittyvää lainsäädäntöä samoin kaikkien potilaiden kohdalla, myös heidän, jotka eivät kykene itse huolehtimaan itsestään. (EDHF 2018.)

Ammatillinen käyttäytyminen voidaan nähdä tapana, jolla suuhygienisti pohtii ja sovittaa yhteen työn erilaisia näkökohtia, osoittaen ammatillista vastuunkantoa. Ammatillinen käyttäytyminen on tärkeä kompetenssi, jonka tulee näkyä kaikilla suun terveydenhuollon osa-alueilla ja joka ilmenee kykyinä tarjota korkealaatuisia suun terveydenhuollon palveluita. Ammatillisesti käyttäytyvä suuhygienisti muun muassa osaa kommunikoida vaivattomasti potilaiden ja kollegojen kanssa, tuntee oman osaamisensa rajat, selittää toimintansa ja päätöksensä avoimesti, kehittää itseään jatkuvasti, sekä käyttää omaa päätteilykykyään ongelmatilanteissa, mutta tarvittaessa kysyy neuvoa. (EDHF 2018.)

Domain II, Tietopohja ja informaatiolukutaito, kattaa tiedonhakutaidot sekä riittävän ymmärryksen suun terveyden ja yleisterveyden yhteydestä, jotta suuhygienisti osaa huomioida erilaisten sairauksien vaikutukset kliiniseen työskentelyyn. Domain III, Potilaskeskeinen hoito, edellyttää valmistuvalta suuhygienistiltä kliinisen työn taitoja, kuten kariologian ja parodontologian osaaminen, anti-infektiivinen hoito, suun terveystarkastusten tekeminen sekä hoitosuunnitelmien laatiminen yhdessä potilaiden kanssa. Domainin IV, Suun terveys yhteiskunnassa, mukaan suuhygienisti edistää yksilöiden, perheiden ja ryhmien suun terveyttä, ehkäisee suun sairauksia yhteiskunnassa, osallistuu interventio-ohjelmien suunnitteluun sekä tunnistaa riskitekijöitä ja motivoi potilaita elämäntapamuutoksiin. (EDHF 2019b.)

2.3.2 Suuhygienistin osaaminen Opetusministeriön kuvauksen mukaan

Opetusministeriö on vuonna 2006 määritellyt ammattikorkeakoulujen terveydenhuoltoalojen riittävän osaamisen tuottavat opinnot, jotka koostuvat ammatillisesta osaamisesta, keskeisistä opinnoista sekä vähimmäisopinnoista. Terveydenhuollon ominaispiirteet, potilasturvallisuus ja palvelujen korkeatasoisen laadun turvaaminen ovat olleet keskeisiä tekijöitä määriteltäessä koulutuksen vähimmäisvaatimuksia. Terveydenhuollossa osaaminen perustuu jatkuvasti uusiutuvaan, laaja-alaiseen, monitieteiseen tietoperustaan ja käytännön osaamiseen sekä sosiaalisiin ja vuorovaikutuksellisiin taitoihin. (Opetusministeriö 2006.)

Opetusministeriön laatiman viitekehyksen mukaan suuhygienistin ammatilliseen osaamiseen kuuluvia osa-alueita ovat:

1. Terveyden edistäminen
2. Suun terveydenhoitotyö
3. Työn ja ympäristön turvallisuus
4. Tutkimus- ja kehittämistyö sekä johtaminen

Terveyden edistämisen keskeisiä sisältöjä ovat terveyden edistämisen yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulma, tietoperusta, toimintamallit ja menetelmät sekä väestön terveys ja suun terveys. Suuhygienisti hallitsee suun terveyden edistämisen teoreettiset perusteet ja menetelmät. Hän osaa arvioida valitsemiensa hoitomenetelmien vaikuttavuutta ja tukea potilaan aktiivista roolia. Lisäksi hän ohjaa ja kouluttaa muita sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä potilaan suun terveydenhoitoon liittyen. (Opetusministeriö 2006.)

Suun terveydenhoitotyön sisältöjä ovat suun terveydenhoidon lääketieteelliset ja hammaslääketieteelliset perusteet, luonnontieteelliset perusteet sekä terveydenhoitotyöprosessi. Tämä osa-alue sisältää kliinisen työskentelyn taitoja: suun terveystarkastukset; hoitosuunnitelmien laatiminen; hoidon toteuttaminen ja arviointi; turvallisen säteilykäytännön mukaisesti toimiminen; limakalvomuutosten ja normaalista poikkeavan purennan tunnistaminen. Suuhygienisti hallitsee kariologisten ja parodontologisten sairauksien ehkäisyn, varhais- ja ylläpito- ja hoito- ja osaa ohjata potilasta suunhoitovälineiden ja -tuotteiden käytössä. Lisäksi suuhygienistillä on valmiuksia antaa kivunlievitystä, hoitaa vastuualueensa ortodontisia ja purentafysiologisia tehtäviä, sekä osallistua proteettiseen ja suukirurgiseen hoitoon. (Opetusministeriö 2006.)

Työn ja ympäristön turvallisuuteen sisältyvät työhyvinvointi, terveydenhuollon tietojärjestelmät, tietoturva ja dokumentointi, aseptiikka, ensiapu, suun terveydenhuollon laitteet ja turvallisuus, sekä ympäristöterveydenhuolto ja kestävä kehitys. Suuhygienisti osaa huomioida fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin liittyvät tekijät, hallitsee ergonomiset periaatteet, hallitsee asiakirjakäytänteet ja tietojärjestelmien turvallisen käytön, sekä noudattaa työssään kestävä kehityksen periaatteita. Suuhygienisti vastaa vastaanoton toimintavalmiudesta ja aseptiikasta, osaa toimia ensiaputilanteissa ja käyttää materiaaleja, laitteita ja koneita työ- ja potilasturvallisuuden huomioiden. (Opetusministeriö 2006.)

Tutkimus- ja kehittämistyö sekä johtaminen sisältää taitoja kliinisen työn ulkopuolella. Sen sisältöjä ovat lähiesimiestyö, suun terveydenhoitotyön kehittäminen, tutkimus- ja projektityön perusteet, moniammatillinen yhteistyö ja kansainvälisyys. Suuhygienisti voi toimia suun terveydenhoidossa hoitohenkilökunnan lähiesimiestehtävissä, omata valmiudet yrittäjyyteen ja henkilöstöjohtamisen tehtäviin, kehittää toimintamalleja ja toiminnan laatua, sekä omata valmiudet tutkimus-, projekti- ja kehittämistyöhön. Lisäksi hän voi toimia moniammatillisessa työryhmässä ja osallistua kansainväliseen yhteistyöhön, kunhan hänellä on tarvittava kielitaito ja tietämys eri maiden suun terveydenhuollon järjestelmistä. (Opetusministeriö 2006.)

2.3.3 Tutkimuksia suuhygienistin ammatillisuudesta

Suuhygienistin ammattia on tutkittu, mutta ammatillisuus on ollut tutkimuksen kohteena toistaiseksi melko harvinainen. Tiedonhaun perusteella aiheesta löytyy kuitenkin joitain Aasiassa tehtyjä tutkimuksia. Tuorehkon japanilaisen tutkimuksen lisäksi Google Scholarista löytyy useampi mielenkiintoiselta vaikuttava korealainen tutkimus, mutta kielimuurin vuoksi koreankielisiä artikkeleita ei pystytä hyödyntämään. Tutkimuksia löytyy myös Pohjois-Amerikasta, jossa ammattia arvostetaan.

Japanilaisessa tutkimuksessa selvitettiin suuhygienistien käsityksiä ammatillisuuden rakenneosista ja näihin käsityksiin liittyviä tekijöitä. Kaikkiaan suuhygienistit nimesivät 70 rakenneosaa, jotka kategorisoitiin kahdeksaksi ammatillisuuteen liittyväksi ydinkompetenssiksi. Nämä kompetenssit jaettiin kolmeen pääteemaan, ydinkompetenssit sulkeissa: intrapersoonallinen (persoonallisuus, eettinen käyttäytyminen, elinikäinen oppiminen), interpersoonallinen (potilaiden hoitaminen ja moniammatillinen yhteistyö) ja julkinen ammatillisuus (korkea asiantuntemuksen taso, roolit ja vastuut sekä näkemys yhteiskunnallisesta ja organisaation kehittämisestä). Kolme sosiohistoriallista tekijää vaikuttivat käsityksiin rakenneosista: koulutustausta, aiemman työkokemuksen työympäristö (hammasklinikka tai yliopistosairaala) sekä työssä kollegojen kanssa harjoitettu vuorovaikutus. Suuhygienistit näkivät itsensä joko oppineina (yliopistosta valmistuneet), helpottajina (yliopistosairaalassa työskentelevät), taitavina käsityöläisinä (hammasklinikalla työskentelevät) tai työtovereina (moniammatillisissa tiimeissä työskentelevät). Suuhygienistien käsitykset ammatillisuudesta ovat moniulotteisia ja kontekstiriippuvaisia, joten kulttuuri- ja työkohtaiset elementit tulisi sisällyttää koulutuksen opetussuunnitelmiin ja ammatin kehittämisohjelmiin. (Nagatani ym. 2017.)

Blue arvioi tutkimuksessaan opetussuunnitelman tehokkuutta suuhygienistiopiskelijoiden ammatillisen vastuun kasvattamisessa. Opetussuunnitelmaan tehtiin muutoksia ammatti-identiteetin syntymisen teorioiden pohjalta: opiskelijat muun muassa viettivät kliinisiä jaksoja urbaanissa ympäristössä ja maaseudulla, ja täten tapasivat myös vähempiosaisia ja vähemmistöihin kuuluvia potilaita. Viimeisenä lukukautena opiskelijoilla oli vahvistunut käsitys, että jokaisella yksilöllä on oikeus suun terveydenhuoltoon ja yhteiskunnalla on velvollisuus tarjota sitä. He myös tunsivat olevansa velvollisia auttamaan ja uskoivat, että voivat itse vaikuttaa yhteisöön ja toimia muutoksentekijöinä. (Blue 2012.)

Christien ym. tutkimuksessa suun terveydenhuollon koulutusohjelman henkilökunnan arviointitaitoja pyrittiin parantamaan kehittämisprojektin avulla. Metodina oli henkilökunnan kehittämispaja, jossa hyödynnettiin ydinarvoihin perustuvaa kliinistä arviointijärjestelmää, mikä tehostaa henkilökunnan taitoa arvioida opiskelijoiden ammatillista päätöksentekoa. Myöhemmin katsottiin, kuinka paljon henkilökunnan arvioinnit ja kirjalliset kommentit opiskelijoille kolmen opiskeluvuoden aikana koskivat ydinarvoja. Ydinarvoiksi luettiin potilaan oikeuksien kunnioittaminen, yksityisyys, luottamuksellisuus, hyvän edistäminen ja vahingon estäminen, oikeudenmukaisuus, totuudenmukaisuus sekä lakien ja säädösten noudattaminen. Tuloksena oli, että koulutuksen jälkeen henkilökunta koki arvioinnin varmempana ja mukavampana, ja arviointi sisälsi enemmän ydinarvoja koskevaa asiaa. Opiskelijat olivat tyytyväisempiä saamaansa arviointiin ja oppimiskokemuksiinsa ammatillisuuteen ja etiikkaan liittyen. (Christie ym. 2007.)

Henry ja Molnar tutkivat hammaslääkäri- ja suuhygienistiopiskelijoiden ammatillista käyttäytymistä sosiaalisessa mediassa. Tutkimuksessa selvisi, että vain 4 % opiskelijoiden Facebook-profiileista oli täysin julkisia; loput olivat joko osittain julkisia tai täysin yksityisiä. Suuhygienistien profiilit olivat keskimäärin julkisempia kuin hammaslääkäreiden. Yli puolella oli profiilissaan kaikille julkisia kuva-albumeita, mutta vain 2 % salli kenen tahansa nähdä henkilökohtaisia tietoja, kuten syntymäpäivä, osoite, sähköposti, puhelinnumero ja poliittinen vakaumus. 6 % profiileista sisälsi jotakin epäammatillista, yleisimmin päihteiden käyttöön liittyvää materiaalia. (Henry & Molnar 2012.)

Käyttäytyminen sosiaalisessa mediassa on osa ammatillisuutta ja yhä enenevässä määrin myös työhön liittyvässä viestinnässä mukana. Aihetta tulisi käsitellä opetuksessa, ja opiskelijoiden ja ammattilaisten tulisi miettiä, millaisen kuvan he itsestään antavat somessa. Epäammatillinen käyttäytyminen Facebookissa on jopa johtanut terveysalan opiskelijoiden koulusta erottamiseen. (Henry & Molnar 2012.)

3 TOIMINNALLINEN OPINNÄYTETYÖ

Toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena on luoda jokin tuotos, joka on usein kirjallinen. Toiminnallisessa opinnäytetyössä yhdistyvät käytännön toteutus ja toteutuksen raportointi tutkimusviestinnän keinoin. Opinnäytetyön tulisi olla työelämälähtöinen ja käytännönläheinen sekä osoittaa riittävästi tekijän alan tietojen ja taitojen hallintaa. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 9–10.) Tässä tapauksessa opinnäytetyön tuotos oli artikkeliluonnos.

Työn toimintasuunnitelma tehdään siksi, että opinnäytetyön idean ja tavoitteiden tulee olla tiedostettuja ja perusteltuja. Toimintasuunnitelma vastaa kysymyksiin mitä, miten ja miksi tehdään. Suunnitelma auttaa jäsentämään, mitä on tekemässä, ja siihen tulisikin pystyä sitoutumaan. Lisäksi suunnitelma on tapa osoittaa, että tekijä kykenee johdonmukaiseen päättelyyn. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 26–27.) Tässä opinnäytetyössä toimintasuunnitelma oli syksyllä 2019 laadittu artikkelin suunnitelma, teoreettinen viitekehys.

Tässä työssä aineiston hakuun pääasiassa käytetyt tietokannat ovat PubMed, Medic ja Google Scholar. Lähteiden tulee olla tarpeeksi tuoreita: kaikki käytetyt lähteet ovat 2000-luvulta, suurin osa viimeiseltä vuosikymmeneltä. Aineistoa löytyy huomattavasti enemmän ja helpommin englannin kielellä, joten englanninkielisiä lähteitä on runsaasti. Varsin hyödylliseksi lähteeksi osoittautui tiedelehti *Journal of Dental Education*, josta hyödynnettiin useampaa artikkelia. Tiedonhakutaulukko löytyy liitteenä, Liite 1.

3.1 Asiantuntija-artikkeli

Asiantuntija-artikkelit ovat ammatillista viestintää, mutta ne noudattavat keskeisimpiä tieteellisen kirjoittamisen periaatteita. Roivas ja Karjalainen teoksessaan *Sosiaali- ja terveysalan viestintä* kehottavat artikkelia ammattijulkaisuun kirjoittaessa kiinnittämään huomiota lukijaan ja siihen mikä on lukijan ammatillisen työskentelyn kannalta keskeistä, uutta ja mielenkiintoista. Lisäksi on päätettävä mistä näkökulmasta asiaa tarkastelee ja miten aihe rajataan, sekä määriteltävä kohderyhmä. Kun kohderyhmä on määritelty, alkaa hahmottua miten ja mistä juuri tälle kohderyhmälle kannattaa kirjoittaa. Esimerkiksi maallikoille kannattaa kirjoittaa yleistajuisesti, kun taas alan ammattilaisille voi kertoa syvällisemmin. (2013, 183–184.)

Opinnäytetyön julkistaminen välittää tietoa muille ammattilaisille sekä vahvistaa kirjoittajan omaa asiantuntijuutta ja viestinnän taitoja. Se tarjoaa tilaisuuden osallistua alan kehittämistä koskevaan keskusteluun. Asiantuntija-artikkeli oman alan julkaisussa onkin oiva keino tukea ammatti-identiteettiä jo opiskeluaikana. (Roivas & Karjalainen 2013, 180.)

Lehtiartikkelit kirjoitetaan yleiskielellä ja lukijan tuntemia käsitteitä käyttäen. Erikoistermejä ja ammattikieltä voi käyttää kun kirjoittaa saman alan ammattilaisille ammattilehteen. (Roivas & Karjalainen 2013, 175). Artikkelissa tulee noudattaa sitä lähteiden merkitsemistapaa, joka lehdessä on käytössä. Esimerkiksi artikkeliin ei saa lipsahtaa sellaisia lähteitä, joita on käytetty opinnäytetyössä, mutta ei itse artikkelissa. Lisäksi ennen artikkelin kirjoittamista tiettyyn ammattilehteen, kannattaa lukea kyseisen lehden artikkeleita ja tutkia tapaa ja tyyliä, miten ne on kirjoitettu. (2013, 185.)

Suunnitellessa artikkelin kirjoittamista alan lehteen on tutustuttava kyseiseen lehteen sekä otettava selvää lehden kirjoitusohjeista ja noudatettava niitä. Suuhygienisti-lehti on ainoa suuhygienisteille suunnattu suomalainen ammattijulkaisu, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Jokaisessa numerossa julkaistaan pari korkeatasoista tieteellistä artikkelia suu- ja hammassairauksista sekä ajankohtaisia katsauksia ja artikkeleita muilta terveydenhoidon- ja terveydenedistämistyön alueilta. Lehteen lähetettävien artikkeliehdotusten enimmäispituus on neljä A4-liuskaa tai 10 000 merkkiä. Fonttisuositus on Times New Roman, fonttikoko 12 ja riviväli 1. Kirjallisuusviitteitä ei merkitä tekstiin. Hyvässä artikkelissa tulisi olla iskevä otsikko, väliotsikoita ja aiheeseen johdatteleva ingressi. (Suomen Suuhygienistiliitto 2019.)

Asiantuntija-artikkelissa käytetään tieteellisen artikkelin piirteitä. Tieteellisiä artikkeleja ovat yleisimmin teoreettinen, katsaus- ja alkuperäisestä tutkimuksesta raportoiva artikkeli. Katsausartikkelissa luodaan alkuperäisartikkelien tulosten pohjalta kriittinen katsaus johonkin erityiskysymykseen. Katsausartikkeli esittelee joukon tutkimustuloksia, niiden keskeiset linjat ja keskinäiset suhteet, mutta myös mahdollisia puutteita, epäjohdonmukaisuuksia ja ristiriitoja. Artikkelin lopussa kirjoittaja voi esimerkiksi esittää ehdotuksensa siitä, miten aiheen tutkimusta tulisi jatkaa. (Hirsjärvi ym. 2007, 263.) Tässä työssä lähestymistapa oli lähimpänä katsausartikkelia.

3.2 Hyvän artikkelin piirteitä

Artikkelin rakenteen tulee olla loogisesti etenevä. Artikkelissa on oltava johdanto, pääosa (varsinainen osuus) sekä johtopäätösten esittämisosa, johon on hyvä sisällyttää arvioinnit, ehdotukset sekä loppuyhteenveto. Artikkelin ja tekstin etenevät järjestelmällisesti johdannosta kohti johtopäätöksiä ja yhteenvetoa. Hyvässä artikkelissa tulee siis olla selkeä alku-, keski- sekä loppuosaa. (Kainulainen & Repo 2010.)

Artikkelin otsikon tulee olla puhutteleva ja naseva. Se kertoo artikkelin ydinsisällön ja herättää lukijan mielenkiinnon. Lisäksi tarvitaan väliotsikoita, jotka jaksottavat tekstiä ja ikään kuin kertovat tekstin juonen. Artikkelin lukeminen on miellyttävämpää jäseneltyissä paloissa kuin yhtenä pötkönä. Jokaista väliotsikkoa kohden saa kuitenkin olla useampi kappale. (Roivas & Karjalainen 2013, 184.)

Julkaisusta riippuen artikkelissa voi olla ingressi eli alussa oleva tekstiosuus, joka johdattaa aiheeseen sekä tiivistää yhteen artikkelin tärkeimmän asian (Roivas & Karjalainen 2013, 173). Vastaavasti artikkelin voi aloittaa johdanto, jossa esimerkiksi viitataan aiheen ajankohtaisuuteen ja joka auttaa lukijaa pääsemään aiheesta perille. Johdanto ilmaisee artikkelin punaisen langan. (2013, 184.)

Hyvin kirjoitettu artikkeli on sisällökäs, johdonmukainen ja tiivis, mutta silti mielenkiintoinen. Parempaan lopputulokseen pääsemiseksi artikkelin joutuu mahdollisesti kirjoittamaan uudelleen ja taas uudelleen. Jos suunnittelee artikkelin lähettämistä aikakauslehteen julkaistavaksi, on syytä perehtyä kyseisen lehden julkaisujen malliin ja muokata oma teksti sen mukaiseksi. (Hirsjärvi ym. 2007, 264.)

Artikkelin loppu voi viitata alkuun, jolloin tekstistä tulee yhtenäinen kokonaisuus. Jos esimerkiksi alussa kysytään jotain, lopussa kysymykseen pitäisi vastata. (Roivas & Karjalainen 2013, 185.) Hyvä artikkeli ammattilehdessä loppuu lähdeluetteloon, jonka tarkoitus on tarjota lukijalle vinkkejä lisätietojen hakemiseen (Kainulainen & Repo 2010).

4 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS, TAVOITTEET JA KYSYMYKSET

Tarkoituksena oli teoreettisen viitekehyksen pohjalta laatia artikkeliluonnos suuhygienistin ammatillisuudesta Suuhygienisti-lehteen. Tavoitteena oli edistää kansainvälisesti yhtenäistä näkemystä suuhygienistin ammatillisuudesta.

Työssä haettiin vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

1. Mitä on ammatillisuus/professionalismi?
2. Miten suuhygienistin ammatillisuutta on kuvattu ja tutkittu?
3. Millainen on hyvä artikkeli?

5 POHDINTA

Opinnäytetyön aihe saatiin ohjaajilta kesällä 2019. Kesän aikana tehtiin alustavaa tiedonhakua ja artikkelin teoreettinen viitekehys kirjoitettiin syksyn aikana. Sen kirjoittaminen osoittautui luultua työläämmäksi, mutta artikkelivaiheessa kattava taustatyö helpotti kirjoittamista huomattavasti. Lähteiksi löytyi suomenkielisten tekstien lisäksi myös runsaasti englanninkielistä materiaalia.

Keväällä 2020 keskityttiin artikkelin luonnosteluun. Artikkeliluonnoksen kirjoittaminen sujui ennalta laaditun aikataulun mukaisesti. Kevään aikana luonnos palautettiin muutama otteeseen ohjaajille ja kunkin kerran jälkeen tehtiin pieniä muutoksia. Artikkeliluonnoksia valmistui kaksi versiota: yksi opiskelijoiden kirjoittama ja toinen, jonka kirjoittamiseen myös työtä ohjaavat opettajat osallistuivat. Näistä jälkimmäinen valittiin lähetettäväksi lehteen. Artikkelin lähetettiin Suuhygienisti-lehden toimitukseen ajoissa, mutta vuoden toinen numero olikin artikkelien osalta täynnä. Täten alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen julkaisuajankohdaksi määräytyi vuoden kolmas, syksyllä 2020 ilmestytävä numero.

Opinnäytetyössä esitettiin kysymyksiin löydettiin vastauksia. Työn tarkoituksena oli kirjoittaa artikkeliluonnos Suuhygienisti-lehteen; tässä onnistuttiin, vaikkakin julkaisuajankohta siirtyi myöhemmäksi. Tavoitteena oli yhtenäistää näkemystä suuhygienistin ammatillisuudesta; työstä voi olla apua esimerkiksi opiskelijoille tai muille aiheeseen perehtyville, mutta lisää tutkimuksia ja kansainvälistä yhteistyötä kaivataan. Aiheesta löytyvät tutkimukset ovat ulkomaisia, joten Suomessa aiheeseen voitaisiin perehtyä vielä syvemmin.

Suuhygienistin ammatillisuutta on tarkasteltu erityisesti etiikan näkökulmasta. Ammatillisuuden perusteista saadaan tietoa etsimällä vastauksia kysymyksiin kuten kuinka tuottaa laadultaan hyvää suun terveydenhoitotyötä, kuinka potilaita tulee kohdella, mitä suuhygienistin tulee tietää, ja millaisia kliinisiä taitoja hänellä tulee olla. Tutkimuksiin ei valita pelkästään valmistuneita, työelämässä olevia suuhygienistejä, vaan usein tarkastelun kohteena ovat suuhygienistiopiskelijat. Tämä onkin tärkeää, jotta opetussuunnitelmiin voidaan tehdä tarvittaessa muutoksia ja ammatillisuuden kehittyminen alkaa suuhygienisteillä jo opintojen aikana.

LÄHTEET

American Board of Medical Specialties 2012. ABMS Definition of Medical Professionalism (Long Form). Viitattu 13.11.2019 <https://www.abms.org/media/84742/abms-definition-of-medical-professionalism.pdf>.

Blue, C. M. 2012. Cultivating Professional Responsibility in a Dental Hygiene Curriculum. *Journal of Dental Education*. Vol. 77, No. 8, 1042–1051. Viitattu 16.5.2020 <http://www.jdentaled.org/content/jde/77/8/1042.full.pdf>.

Christie, C.; Bowen D. & Paarmann, C. 2007. Effectiveness of faculty training to enhance clinical evaluation of student competence in ethical reasoning and professionalism. *Journal of Dental Education*. Vol. 71, No. 8, 1048–1057. Viitattu 16.5.2020 <http://www.jdentaled.org/content/jde/71/8/1048.full.pdf>.

European Dental Hygienists Federation 2018. Domain I Professionalism. Profiilikuvauksen liite.

European Dental Hygienists Federation 2019a. Home. Viitattu 26.11.2019 <https://www.edhf.eu/>.

European Dental Hygienists Federation 2019b. Professional Profile and Competences of Dental Hygienists in Europe. Viitattu 25.11.2019 <https://www.edhf.eu/cms/wp-content/uploads/2019/11/EDHF-Professional-Profile-DH-in-Europe-September-2019.pdf>.

Henry, R. K. & Molnar, A. L. 2012. Examination of Social Networking Professionalism Among Dental and Dental Hygiene Students. *Journal of Dental Education*. Vol. 77, No. 11, 1425–1430. Viitattu 16.5.2020 <http://www.jdentaled.org/content/jde/77/11/1425.full.pdf>.

Hirsjärvi, S.; Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. 13., uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

International Federation of Dental Hygienists 2017. Germany. Home > Working Abroad > Germany. Viitattu 9.11.2019 http://www.ifdh.org/wk_abroad/germany.html.

Kainulainen, M. & Repo, H. 2010. Artikkeliviestinnän välineenä – Opinnäytetyön tuloksista ammattilehteen kirjoittaminen. Kehittämistehtävä. Hoitotyön koulutusohjelma. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu. Viitattu 25.11.2019 https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/25417/Kainulainen_Mirkka.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

McLoughlin, J.; Zijlstra-Shaw, S.; Davies, J. R. & Field, J. C. 2017. The Graduating European Dentist—Domain I: Professionalism. *European Journal of Dental Education*. Vol. 21, Suppl. 1, 11–13. Viitattu 25.11.2019 <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/eje.12308>.

Nagatani, Y.; Imafuku, R.; Takemoto, T.; Waki, T.; Obayashi, T. & Ogawa, T. 2017. Dental hygienists' perceptions of professionalism are multidimensional and context-dependent: a qualitative study in Japan. *BMC Medical Education* 2017:267.

Opetusministeriö 2006. Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon - Koulutuksesta valmistuvien ammatillinen osaaminen, keskeiset opinnot ja vähimmäisopinnot. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24. Koulutus ja tiedepolitiikan osasto. Viitattu 27.11.2019 <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80112/tr24.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

Patja, K.; Louhimo, J. & Kääpä, P. 2014. Muuttuva ja muuttumaton professionalismismi: lääkärin ammatillisuuden uudet haasteet. *Katsaus. Duodecim-lehti* 130, 21–28. Viitattu 16.5.2020 <https://www-terveysportti-fi.ezproxy.turkuamk.fi/xmedia/duo/duo11426.pdf>.

Puttonen, K. 2017. Sairaanhoidajan eettiset velvollisuudet. Sairaanhoidajan käsikirja. Terveysportti. Kustannus Oy Duodecim. Saatavilla https://www.terveysportti.fi/dtk/shk/koti?p_haku=sairaanhoidajan%20k%C3%A4sikirja.

Roivas, M. & Karjalainen, A. L. 2013. Sosiaali- ja terveysalan viestintä. Helsinki: Edita.

Schwartz, B. & Bohay, R. 2012. Can Patients Help Teach Professionalism and Empathy to Dental Students? Adding Patient Videos to a Lecture Course. *Journal of Dental Education*. Vol. 76, No. 2, 174–184. Viitattu 16.5.2020 <http://www.jdentaled.org/content/jde/76/2/174.full.pdf>.

Suomen Suuhygienistiliitto SSHL ry 2015. Suuhygienistin eettiset ohjeet. Viitattu 26.11.2019 <https://www.suuhygienistiliitto.fi/jarjesto/eettiset-ohjeet/>.

Suomen Suuhygienistiliitto SSHL ry 2019. Suuhygienisti-lehti. Viitattu 11.12.2019 <https://www.suuhygienistiliitto.fi/suuhygienistilehti/>.

Tilander, S. 2017. Pidetään kiinni professionalismista. Pääkirjoitus. *Suomen Hammaslääkärilehti* 3/2017, 5. Viitattu 16.5.2020 https://www.lehtiluukku.fi/lehti/hammaslaakarilehti/_read/03-2017/144311.html.

Trathen, A. & Gallagher, J. E. 2009. Dental professionalism: definitions and debate. *British Dental Journal*. Vol. 206, No. 5, 249–253. Viitattu 27.11.2019 <https://www.nature.com/articles/sj.bdj.2009.164.pdf?origin=ppub>.

Vilkkä, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.

Wynia, M. K.; Papadakis, M. A.; Sullivan, W. M. & Hafferty, F. W. 2014. More Than a List of Values and Desired Behaviors: A Foundational Understanding of Medical Professionalism. *Academic Medicine*. Vol. 89, No. 5, 712–714. Saatavilla https://journals.lww.com/academicmedicine/fulltext/2014/05000/More_Than_a_List_of_Values_and_Desired_Behaviors_.13.aspx.

Tiedonhakutaulukko

TIETO-KANTA	HAKUSANAT	RAJAUKSET	OSUMAT	VALITTU
Medic	professionalismi	Suomenkieliset julkaisut, aikarajaus 2009–2019	9	1
	ammattillisuus	Suomenkieliset julkaisut, aikarajaus 2009–2019	12	1
PubMed	professionalism AND definition	Ilmainen koko teksti saatavilla, aikarajaus 2009–2019, Core clinical journals	72	1
	dental hygienist AND professionalism	Ilmainen koko teksti saatavilla, aikarajaus 2009–2019	139	2
Google Scholar	dental hygiene professionalism	Aikarajaus 2009–2019	7 190	2
	dental professionalism	Aikarajaus 2009–2019, sanat sisältyvät otsikkoon	101	2